

Nr 217

Av herr **Sveningsson** och herr **Ohlsson, Ebbe**, i anledning av vissa Kungl. Maj:ts framställningar om anslag under femte huvudtiteln.

(Lika lydande med motion nr 267 i Andra kammaren)

Under femte huvudtiteln får vi föreslå följande anslagsjusteringar.

3. Socialattachéer

Enligt vår mening kan de arbetsuppgifter, som skall utföras av socialattachéerna, lika väl ombesörjas av den ordinarie personalen inom utriksrepresentationen såvitt avser socialpolitiken och av arbetsmarknadens parter själva i den mån arbetsuppgifterna rör arbetsmarknadsförhållandena. Vi förordar därför, att förordnandena för de två socialattachéerna upphör fr. o. m. den 1 juli i år.

15. Mödrahjälp

Enligt föredraganden skall mödrahjälpen avskaffas fr. o. m. den 1 januari 1963. Från vårt håll har tidigare hävdats, att mödrahjälpen är att betrakta som ett komplement till den allmänna socialhjälpen. Vi vidhåller denna uppfattning och förordar därför, att mödrahjälpen överföres till att i likhet med socialhjälpen vara en helt kommunalt finansierad hjälpform. Vi föreslår därför, att något anslag till mödrahjälp inte skall utgå.

16. Mödrahjälpnämnderna

Till följd av vårt förslag under föregående punkt bör mödrahjälpnämnderna avvecklas och anslaget upphöra.

29. Försöksverksamhet rörande daghem m. m.

Förevarande anslag infördes 1959 för att möjliggöra praktiska försök med nya verksamhetsformer inom barnstugeverksamheten och för barns sommarvistelse. I år uppger föredraganden, att anslaget används till bestridande av driftkostnaden vid ett barnpsykologiskt laboratorium i Stockholm. Medlen disponeras sålunda till ett helt annat ändamål än från början avsågs.

Vi är väl införstådda med att den vetenskapliga forskningsverksamhet, som bedrivs vid laboratoriet, kan bli av stor betydelse. Vi kan dock inte finna, att medel för en sådan verksamhet skall anvisas under socialdepartementets huvudtitel, då anslagsfrågor beträffande vetenskaplig forskning tillhör ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde.

Med hänsyn härtill föreslår vi, att något anslag till försöksverksamhet inte vidare skall utgå under femte huvudtiteln. Huruvida bidrag i fortsättningen skall utgå till laboratoriet torde få ankomma på ecklesiastikministern att avgöra. Någon inskränkning i verksamheten torde vårt förslag inte komma att medföra, då det vid utgången av budgetåret 1960/61 fanns en reservation på anslaget av 34 016 kronor.

30. Ferieresor

Under senare år har antalet ferieresor successivt minskat. Detta gäller särskilt resor för barn och vårdare till enskilt ordnade ferievistelser samt husmödrarnas ferieresor. Orsaken härtill torde vara att de ekonomiska möjligheterna för familjerna att på egen hand ordna sina semestrar i hög grad förbättrats. För vissa grupper kan dock ifrågavarande förmåner alltså jämt innebära en förutsättning för en ferievistelse. Med hänsyn till den allmänna standardutvecklingen anser vi emellertid, att en höjning av egenavgiften inte skulle behöva bli särskilt kännbar för vederbörande. Vi föreslår därför, att de enskildas avgifter för ferieresor höjes med 10 kronor för resa. De enskildas avgifter skulle därigenom bli

a) för ferieresor för barn till enskilt hem 15 kronor och

b) för ferieresor för husmödrar till semesterhem 10 kronor och till enskilt hem 20 kronor.

De särbestämmelser som gäller för barn från flerbarnsfamiljer och för barn till ensamstående mödrar bör bibehållas oförändrade.

Här föreslagna förändringar beträffande de enskildas avgifter medför att anslaget kan reduceras med 160 000 kronor.

31. Bidrag till driften av semesterhem

Bidrag till driften av semesterhem utgår med 2 kronor 50 öre per gäst och dag under förutsättning att landsting eller annan kommun beviljat bidrag med minst 1 krona 50 öre för gäst och dag. Vi anser, att statsbidraget har så ringa praktisk betydelse för husmödrarnas möjligheter att bekosta vistelse vid semesterhem, att ett bibehållande av bidragen ej är motiverat. För ett slopande av anslaget talar också att verksamheten nu fått en helt annan inriktning än vad som från början avsågs, nämligen att bereda husmödrar med minderåriga barn en kortare tids avkoppling från hemmet och barnen. Husmödrar med minderåriga barn har emellertid under senare år i blott relativt obetydlig utsträckning utnyttjat denna möjlighet till semestervistelse. Över huvud taget har besöksfrekvensen sjunkit betydligt och många hem har därför tvingats slå igen.

32. Stipendier för underlättande av husmoderssemester

Stipendiernas maximibelopp är 200 kronor och minimibeloppet 50 kronor. Även om det högsta tillåtna beloppet skulle utbetalas är stipendiet

så litet, att det inte kan möjliggöra en semestervistelse för en husmor, då ekonomiska svårigheter i stort lägger hinder i vägen. Under hänvisning jämväl till vad som anförts under punkten 31 föreslås, att något anslag inte vidare skall utgå. I de fall där en husmor verkligen behöver hjälp bör kommunen träda till.

63. Arbetsförmedlingen: Avlöningar

Anslagen till arbetsförmedlingen avlöningar har under den senaste femårsperioden ökat mycket kraftigt. För budgetåret 1956/57 uppgick anslaget till drygt 22 miljoner kronor medan det för innevarande budgetår är upptaget till i det närmaste 35 miljoner kronor. I årets statsverksproposition förordar socialministern en ytterligare utbyggnad av verksamheten genom att föreslå, att 205 nya tjänster inrättas. Dessutom begär han att medel skall anvisas till tillfällig personal med samma belopp som kostnaden för ovannämnda personalökning eller med 3,6 miljoner kronor.

För närvarande råder stor efterfrågan på arbetskraft och arbetslösheten är obetydlig. Såvitt kan bedömas torde någon ändring i detta avseende nu inte vara att vänta. Att under sådana omständigheter inrätta ett så stort antal nya tjänster som departementschefen förordat anser vi omotiverat. I likhet med statskontoret vill vi dock inte motsätta oss en viss förstärkning. Enligt vår mening borde en utökning med 100 tjänster vara tillräcklig. Hur fördelningen av dessa tjänster skall ske mellan olika områden inom arbetsförmedlingen bör ankomma på arbetsmarknadsstyrelsen att bestämma. Vi vill dock förorda, att tjänstemannaförmedlingen, arbetsvården och yrkesvägledningen i första hand förstärkes.

Medelsanvisningen till tillfällig personal är enligt departementschefen avsedd att utnyttjas om det skulle visa sig erforderligt med personaltillskott för att lösa speciella arbetsmarknadsproblem. Enligt vår mening finns det ingen anledning att nu anvisa medel härtill. Om det mot förmodan senare skulle visa sig nödvändigt med en förstärkning av personalen på grund av ändring i konjunkturerna, kan anslagsfrågan tas upp på nytt och då på tilläggsstat.

Arbetsmarknadspolitiken är för närvarande föremål för översyn av arbetsmarknadsutredningen. Då det av direktiven för utredningen inte klart framgår, om den skall ta upp även frågan om arbetsmarknadsverkets organisation, förordar vi att direktiven för utredningen kompletteras med uttrycklig föreskrift om att denna skall företaga en organisationsundersökning av arbetsmarknadsverket. I avvaktan på utredningens resultat bör största återhållsamhet iakttagas med tillsättandet av nya tjänster.

De ovan framförda förslagen innebär en besparing med 5,4 miljoner kronor.

64. Arbetsförmedlingen: Omkostnader

Förslagen under föregående punkt medför att omkostnadsanslaget kan minskas med 1,4 miljoner kronor.

Under återopandande av vad ovan anförts hemställs,

att riksdagen vid behandlingen av nedanstående punkter under femte huvudtiteln måtte under

punkten 3 avslå förslaget om ett anslag för budgetåret 1962/63 till *Socialattachéer* av 223 000 kronor;

punkten 15 avslå förslaget om ett anslag för budgetåret 1962/63 till *Mödrahjäl*p av 3 000 000 kronor;

punkten 16 avslå förslaget om ett anslag för budgetåret 1962/63 till *Mödrahjälpsnämnderna* av 80 000 kronor;

punkten 29 avslå förslaget om ett anslag för budgetåret 1962/63 till *Försöksverksamhet rörande daghem m. m.* av 100 000 kronor;

punkten 30 till *Ferieresor* för budgetåret 1962/63 anvisa ett förslagsanslag av 1 040 000 kronor;

punkten 31 avslå förslaget om ett anslag för budgetåret 1962/63 till *Bidrag till driften av semesterhem* av 500 000 kronor;

punkten 32 avslå förslaget om ett anslag för budgetåret 1962/63 till *Stipendier för underlättande av husmoderssemester* av 1 000 000 kronor;

punkten 66

a) fastställa följande avlöningsstat för arbetsförmedlingen att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1962/63:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	10 675 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	321 600
3. Avlöningar till tillfällig personal, <i>förslagsvis</i> ...	1 543 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	12 980 000
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 400
6. Arvoden till yrkesvals lärare, <i>förslagsvis</i>	800 000
7. Ersättningar till experter och sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	25 000
8. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	9 070 000
9. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	599 000

Summa kronor 36 016 000

b) till *Arbetsförmedlingen*: *Avlöningar* för budgetåret 1962/63 anvisa ett förslagsanslag av 36 016 000 kronor;

c) i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att direktiven för arbetsmarknadsutredningen kompletteras med uttrycklig föreskrift om att utredningen skall företaga en organisationsundersökning av arbetsmarknadsverket; samt

punkten 64 till Arbetsförmedlingen: *Omkostnader* för budgetåret 1962/63 anvisa ett förslagsanslag av 9 902 000 kronor.

Stockholm den 25 januari 1962

Ragnar Sveningsson

Ebbe Ohlsson